

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

BITI MLAD

ODISEJ SE UPRE ČAROM SIREN

FILOZOFIJA IN ODNOS DO SMRTI

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

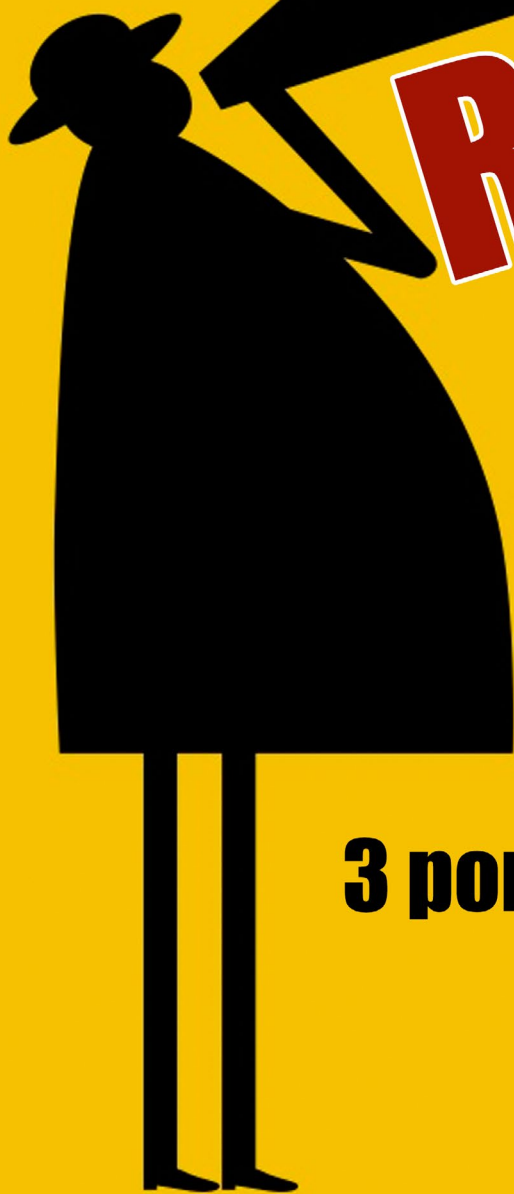
PROSTOVOLJSTVO

PRIJAVE:
maribor@akropola.org
TEČAJ RETORIKE

Tečaj

klasične

RETORIKE

3 ponedeljki od 17.30 do 20h

Začetek: 16. maj 2016
Tyrševa 7, Maribor

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo
www.akropola.org
 MAJ 2016 | ŠT. 12

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana
 Wolfova 8, 1000 Ljubljana
 01/25 11 487
 040 709 955

NOVA AKROPOLA | Maribor
 Tyrševa 7, 2000 Maribor
 02/620 32 40

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA
 bilten@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa
 Urednik: Andrej Praček
 Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun
 Grafična oblikovalka: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

- BITI MLAD 6
- J. W. WATERHOUSE – ODISEJ SE UPRE ČAROM SIREN 9
- FILOZOFIJA IN ODNOS DO SMRTI 10

B E S E D A

U R E D N I K A

MLADOSTNIŠKA IZBIRA

Mladost, minljivo obdobje fizičnega in vitalnega vrhunca življenja – le kako ga bomo izkoristili?

Za mladega človeka so značilni predvsem trije glavni vzgibi. Po svoji naravi je idealist, ki ob pogledu na nepopoln svet, ki ga obkroža, verjame, da ga lahko spremeni. Obenem ve, da mora sam poskrbeti za stabilno prihodnost svojega življenja. Ne nazadnje pa je tudi človek, željan avantur, ki bi rad okusil svet in vse njegove radosti. Vse to se znajde v zdravem mladostniku – trije vzgibi naenkrat, za katere se marsikomu zdi, da se izključujejo. Če jih dojemamo kot nezdružljive, jih bomo glede na lastne prioritete razvrstili po časovnem sosledju – najprej bomo sledili vzgibu, ki je v nas najmočnejši, preostala dva pa naj še počakata na primeren čas.

So tisti, ki tako pravijo: "Le enkrat si mlad in le tedaj se lahko naužiješ lepote življenja. Če zdaj ne napolniš svojih čutov, zamudiš priložnosti, ki jih pozneje ne boš več imel. Pojdi, uživaj, privošči si, vse ostalo pa lahko preložiš na starejša leta." Tako se začne odlašanje in ker si pozneje vse težje priznamo, da smo zapravili dragoceni čas, največkrat ostanemo pri začetnih vrednotah. Ne glede na nastajajoče gubice ti ljudje najverjetneje ne bodo prešli želje po brezskrbnem življenju, in vprašanje je, kdaj in če jim bo uspelo odrasti ter kaj zgraditi.

Drugi so odgovorni in čutijo breme izgradnje osebnega življenja: "Treba je doštudirati, si priskrbeti solidno službo, ustvariti dom in družino ter zanjo poskrbeti ... Ko za vse to poskrbim, se bom lepo imel in potoval." Do takega zaključka pridejo predvsem tisti, ki so "spoznali", da je idealizem "infantilna norost", in ga tako potlačili vase. Drugi, z nekoliko večjim čutom za družbo, pa bodo rekli: "Potem ko bom poskrbel zase in za družino, ko bodo otroci odrasli in ko bom v pokoju, bom imel čas in se posvetil družbeno koristnim stvarim." Vendar resnici na ljubo, energije mladosti takrat ne bo več ... Dejansko pa bo idealizem pri njih ves čas prisoten, vendar kot postranski hobi, s katerim bodo le tolažili lastno vest in nikoli ne bo zares zaživel.

Nihče iz navedenih dveh skupin dejansko ne bo pripomogel k posebni izboljšavi sebe in sveta. Tisti, ki spreminjajo tok zgodovine, ne izhajajo iz njiju. Taki so namreč le idealisti, ki pa lahko združijo bistvene značilnosti obeh omenjenih skupin. So avanturisti, vendar ne le da bi sproščali adrenalin, temveč da bi udeleževali svoje ideale. So

tudi skrbni, vendar ne le da bi uredili osebne zadeve, temveč da bi pomagali urediti tudi nekaj v družbi.

Obstaja torej še ta tretja skupina. To so tisti, ki so izbrali pot, na kateri bodo lahko pod zastavo idealizma harmonično združili vse tri vzgibe mladosti. Zanimivo je, da preostali tega ne razumejo tako, saj se zdi, kot da ta tretja skupina zaposavlja zabavo in urejeno življenje na račun nedefiniranega idealizma, katerega smisel in uspeh niti nista očitna. Toda to je pogled od zunaj in je le mnenje tistih, ki si svojega idealizma niso upali živeti in zato glede tega nimajo neposrednih izkušenj. Drži, da lahko pri udejanjanju idealizma pride tudi do naivnosti, destruktivnega uporništv, ali v najboljšem primeru do zapravljanja časa. Vendar je to le infantilnost idealizma, ki se ji je treba izogniti, tako da si poiščemo zgled in usmeritev pri izkušenih in modrih ljudeh. Idealizem namreč ne sme destabilizirati osebnega življenja niti odtegniti osebnega zadovoljstva. Obratno, idealizem oboje še oplemeniti. Morda je tak pristop res zunaj okvirov večine in se je zato težje opreti na "glas ljudstva" ter zahteva večjo odprtost lastnega uma in prožno inteligenco. Da bi idealist ohranil stabilnost, se mora neprestano razvijati, zaradi česar hitreje napreduje in za seboj pušča vse močnejšo sled napredka.

Spomnimo le, da vse velike osebnosti, ki so prinesle izboljšave, vsi tovrstni borci, na katere zgodovina hrani spomin, in tudi tisti, ki so zaradi svoje neizpostavljenosti vlogi ostali anonimni, a so kljub temu pustili trajno sled v srcih tistih, ki so bili deležni njihove pomoči – vsi ti so bili idealisti. Vsi drugi so odživelili svojo pompozno ali skromno povprečnost ter na koncu odjeknili v pozabo.

Ljudje imamo glede na notranjo zrelost različne vrednote in bomo zato ubrali različne življenjske poti. Izberite svojo pot, vendar ne prelagajte stvari, ki so za vas pomembne. Kajti časovno prelaganje se izkaže kot farsa – česar ne bomo začel zgodaj graditi, bomo s težavo zagnali takrat, ko ne bo več toliko energije in niti časa. Prva izbira se izkaže kot trajna izbira. Zato mladostniški pogum, mladostniško moč in mladostniški entuziazem usmerimo v stvari, ki se nam zdijo pomembne, in za to izkoristimo že ta trenutek.

Andrej Praček
Urednik

"AUDENTES FORTUNA IU VAT"

"Sreča pomaga pogumnim" ("Audentes Fortuna iuvat") je stavek iz Vergilove Eneide.

Eneida je ep o trojanskem heroju Eneju, ki je po padcu Troje odplul proti Italiji, svoji prihodnji domovini. Deseta knjiga pripoveduje o srditih bojih med Trojanci in Italci ter o podpori, ki jo bogovi dajejo pogumnim herojem na obeh straneh.

Izrek "Audentes Fortuna iuvat" se nanaša na vrlino poguma. Ne gre za slepi pogum brez glave temveč inteligentno in pogumno delovanje, kadar gre za pravične in plemenite stvari. Vergil in Rimljani na splošno so verjeli, da če delujemo na tak način, so tudi bogovi in usoda na naši strani. Z njihovo pomočjo lahko dosežemo tisto, kar je navadnim smrtnikom

nemogoče. S pogumnimi in plemenitimi dejanji postanemo ljubljenci bogov ali heroji ter tako v svojem delovanju nismo več nikoli sami. Verjeli so, da velika dejanja nikoli niso samo človeška dejanja, temveč da je v njih vedno čutiti božanski vpliv.

Tega izreka ni primerno uporabljati za drzno ali sebično delovanje, ki nima v sebi nič plemenitega. Takšna dejanja na koncu bogovi in usoda neusmiljeno kaznujejo. V teh primerih Fortuna zavrti svoje kolo in tisti, ki je bil zgoraj, hitro zdrsne na dno.

V literaturi se pogosto pojavlja tudi izrek "Audaces Fortuna iuvat", ki ima isti pomen.

ANGELICA KAUFFMANN (1741-1807) : VENERA USMERJA ENEJA IN AHATA V KARTAGINO

BITI MLAD

JORGE ÁNGEL LIVRAGA

*"Mladost, zaklad bogov,
nikoli več ne vrneš se,
Ko jokati bi hotel, ne jočem,
In včasih jočem nehote."*

Rubén Darío

Tokrat ne bomo govorili o mladosti duše ... o skrivnostni "Zlati Afroditi", tej dobrohotni Materi, ki nam omogoča, da vidimo lepo in dobro stran narave in duše.

Govorili bomo o "mladosti", kot jo razumemo običajno in ki ji dodeljujemo prav posebno mesto. Kajti kateri koli ezoterični pogled na reinkarnacijo in skrito znanje o tem vzamemo, je mladost nedvomno pomlad življenja, ki ima seveda tudi svoje toče in nevihte, a navsezadnje je še vedno pomlad, polna moči, vitalnosti, barv in drugih čarov. Znameniti špansko govoreči pesnik, ki smo ga navedli na začetku, je znal z zelo

preprostimi verzi zajeti kolektivni občutek večine ljudi. Bil je nedvomno ljubljenec muz.

Nanašam se torej na tiste, ki še niso dopolnili trideset fizičnih let. Vem, da je ta starost, vzeta kot konec mladosti, samovoljna, vendar se mi zdi najustreznejša glede na svetovno povprečje.

V številnih primerih mlad človek na žalost to "pomlad" svojega življenja zapravi; vajeji mu uidejo iz rok, njegovo telo in čustva pa uberejo trpeče poti, ki pustijo neizbrisne sledi v poznejših letih. Marsikdo se skuša opravičiti, rekoč: "Saj sem še zelo mlad ..." Toda pozor: to je prevara. Mlado je telo, ne pa nujno tudi duša.

Biti mlad je čudovita izkušnja, ki jo s staranjem vse bolj cenimo. Na določen način tega, česar nismo naredili takrat, ko smo bili mladi, ne moremo več narediti pozneje, kajti živeti pomeni spominjati se, kot bi dejal božanski Platon.

da je človek, ki prinaša mir, tisti, ki berači za svoje pravice, tisti, ki je brezbrizen do tuje bolečine in krivice.

V tem smislu moramo zlasti zaradi mladih pojasniti, da pot proti osvoboditvi, proti nirvani, ali kakor koli to imenujemo, ni bobnenje prestrašenih gazel. Osvoboditev, svoboda pomeni pretrgati verige, pomeni navaditi telo na prekomeren napor, na zmernost v spanju in hrani, na spolnost v naravnih mejah; pomeni imeti psiho, željno avantur.

Biti mlad pomeni biti močan. Močan v vseh pomenih, vztrajen, uporen, delaven, prizadeven pri učenju, trdnih prepričan in odločen.

Mladost namreč ni samo čas intenzivnega študija, prvih z upanjem navdanih dejanj, ljubezni in vedrine, optimistične iluzije tistega, ki ima "pred seboj vse življenje", temveč tudi manifestacije idealov ... To je čas vzklikov, iskanja nemogočega, premagovanja vsega, vključno s samim seboj.

Biti mlad in ostati ujet v strahu in lažnem ponosu, v skrbi, "kaj bodo rekli drugi", in v nerazumevanju pomeni bežati pred bojem za pravične stvari, pomeni obsoditi se za preostanek življenja ter imeti bolj ali manj izrazite značilnosti sužnja.

Mlad človek mora iskati mir, vendar nikoli ne sme pozabiti, da mir ni božji dar, temveč plod dela tistih, ki si prizadevajo za mir. Mir pa dosežemo le takrat, ko znotraj in zunaj sebe premagamo zlo, predrznost in nespametno nestabilnost. Kot bi dejali stari Rimljani, treba se je znati boriti za mir. In ga nenehno braniti.

Žalostno je, da zaradi vala "orientalizma" in kulta šibkih, ki izhajata iz skorumpiranega materializma, številni mladi mislijo,

Strahopetni in šibki niso mladi. To so starci brez modrosti ali otroci, ki so se ustavili v svojem razvoju, statični ljudje, nagnjeni k samotrpčenju.

Mladi, torej srečno izkoristite zaklad teh zlatih let, ki ga imate v svojih rokah ...

Le tako boste nekega dne odkrili Zlato Afrodito ... Verjemite mi: vredno je truda.

BOGAT MOŽ

Nekoč je živel zelo bogat mož, ki se je ponašal z večstomilijonskim bogastvom. Nekega dne se je odločil, da bo s svojim bajnim premoženjem pomagal tudi drugim. Objavil je razglas, da si lahko kdor koli pri njem izposodi denar. Seveda se je kaj kmalu pri njem oglasilo veliko ljudi in kaj kmalu je njegovo bogastvo tudi skopnelo.

Bogati mož je te izdatke vodil v posebni knjigi, v katero je zapisal, koliko je posodil vsakemu človeku. Nekega dne je brskal po tej knjigi in nenadoma je njegovo pozornost pritegnilo naslednje. Po temeljitem pregledu svojih vnosov v knjigo je ugotovil, da je drugim posodil veliko denarja, nihče pa ni pomislil, da bi mu denar vrnil. To ga je spravilo v obup in začel je obžalovati svojo odločitev.

Med tistimi, ki so si sposodili denar, je bil tudi mož, ki je želel ustanoviti podjetje. Njegovo podjetje je na žalost propadlo, zato ni imel z ničimer poravnati dolga. Ker pa je bil zelo pošten, si je močno gnal k srcu, da ni mogel vrniti denarja. Po dolgem premisleku se je odločil, da se bo vsaj odpravil do bogatega moža in mu zaupal, kaj se je zgodilo.

Ko je prišel do bogataša, mu je začel razlagati, da si je od njega izposodil denar in da bi ga moral zdaj vrniti, vendar je izgubil celoten znesek in ga nikakor ne more poplačati. Toda bogat mož ga je smehljaje se prekinil rekoč: "Tebe tako skrbi za ta drobiž, ki sem ti ga posodil, meni pa v resnici pomeni zelo malo, ali mi ga vrneš ali ne. Ko bi le vedel, koliko denarja mi dolgujejo drugi, bi se zavedel, kako majhen je tvoj dolg. Ker pa kaže, da te to res skrbi in bi želel denar nekako povrniti, imam predlog. Vzemi to knjigo, v katero sem zabeležil dolgove, in pojdi do vseh mojih dolžnikov. Spomni jih na njihove dolgove in jih spodbudi, naj vrnejo denar. Če vsak človek vrne vsaj majhen del tega, kar dolguje, bo to na koncu zneslo tisočkrat več od tvojega celotnega dolga."

*priredil Gedaliah Fleer
iz zgodb o rabinu Nachmanu*

ODISEJ SE UPRE ČAROM SIREN

JOHN WILLIAM WATERHOUSE (1849 –1917): ODISEJ SE UPRE ČAROM SIREN

JOHN WILLIAM WATERHOUSE

John William Waterhouse je eden od angleških slikarjev, na katerih delo so močno vplivali preraphaeliti. Rojen je leta 1849, ko je bilo ustanovljeno gibanje preraphaelitov. Kot otrok slikarja je rasel v umetniškem vzdušju in obiskoval Kraljevo umetnostno akademijo.

Po vzoru preraphaelitov je upodabljal svetopisemske in mitološke teme, zlasti grške in tiste, ki so povezane z legendami iz arturjanskega obdobja.

Po širini tem, ki jih je obdeloval, pa tudi po svojem slikarskem slogu je bil eklektik: poleg preraphaelitskega sloga v njegovi umetnosti najdemo elemente klasicizma in romantizma. Umrli je leta 1917.

PRIZOR

Sirene so bitja iz grških mitov, ki so jih prikazovali kot velike ptice s človeško glavo. Živele so na otokih na visokih pečinah. Čudovito so prepevale in kdor jih je slišal, so ga uročile,

saj se ni mogel upreti čaru njihovega glasu. Sirene so tako pomorščake vodile proti čerem, kjer so se ladje raztreščile, sami pa so potonili.

Homer v *Odiseji* pripoveduje, da se je eden od junakov vseeno uprl čarom siren in preživel. To je bil znameniti pretkani Odisej, ki mu je čarovnica Kirka s svojimi nasveti pomagala pretentati sirene. Ko je plul s svojo ladjo poleg otoka siren, je v skladu s Kirkinim nasvetom od svojih mornarjev zahteval, naj ga trdno privežejo k jamboru, njim pa je ušesa dobro zamašil z voskom. Zabičal jim je še, naj se ne ozirajo na njegovo moledovanje, naj ga odvežejo. Medtem ko je poslušal prekrasen napev siren, je preklinjal svoje mornarje, ker ga niso hoteli odvezati, toda vse prošnje so bile zaman. Tako je Odisej postal prvi smrtnik, ki se je uprl magičnemu napevu siren.

POMEN

Sirene v simboličnem pomenu in njihov napev predstavljajo vse, kar je navzven čudovito, navznoter pa mrtvo. Če sledimo napevu siren, nas bo to zanesljivo vodilo v propad. Moramo uporabiti inteligenco Odiseja, da bi se uprli mamljivim klicem siren.

FILOZOFIJA IN ODNOS DO SMRTI

STJEPAN PALAJSA
PRESEDNIK NOVE AKROPOLE V SLOVENIJI

Ni odraslega človeka, niti moškega niti ženske, ki še ni bolj ali manj poglobljeno razmišljal o tem, ali obstaja nesmrtna duša, ali se življenje nadaljuje, kam bomo odšli, po tem ko se prekinejo vezi s telesom, itn. To vprašanje je zaradi svojega vesplošnega pomena del filozofije. Dejansko bi moralo biti ne le eno od vprašanj, temveč eno od najpomembnejših vprašanj. Odnos, ki ga bomo imeli do smrti, namreč določa tudi, kakšen odnos bomo imeli do življenja. Zato je bila vedno naloga filozofije, ne le da nas nauči živeti, temveč tudi da nas nauči umreti – oziroma smrt pravilno razumeti in sprejeti. Kdor se namreč boji življenja, se bo bal tudi smrti in obratno; tisti ki se boji smrti, se boji tudi življenja.

Če ne bi obstajalo življenje po smrti, potem bi celotna filozofija izgubila svoj smisel. Kaj bi nam pomenilo poznati vse skrivnosti življenja in odkrivati njegov smisel, če pa bomo že jutri mrtvi? Vsa vprašanja o tem, kaj sem, kaj je obstoj, bit, bistvo, zavest, dolžnost, spoznanje, usoda, ali ima življenje smisel ... bi bila takrat samo pusto pametovanje, telovadba za možgane in izguba časa.

Edina "filozofija" bi lahko kvečjemu bila: uživajmo življenje, kolikor se pač da, kaj nas briga za vse drugo (in za vse druge), kajti jutri bo že pozno. Ne obremenjujmo se z etiko in moralo, s poštenostjo, odgovornostjo, spoštovanjem drugih. To so brezkoristne stvari, ki nam v resnici samo škodijo. Življenje je eno in ga je treba čim bolj izkoristiti. Zakaj ga sploh žrtvovati za drugega človeka, za domovino, za ideale?

Toda, ali je sreča sploh mogoča, če se zavedam, da življenje hiti v prepad, v katerem ni ničesar? Ni! Zaradi tega po navadi o tem

ne želimo niti razmišljati, in tako poskušamo prelomnico, ki ji pravimo smrt, vsaj v svojih mislih, zanikati.

Toda smrt je ena od redkih stvari v našem življenju, za katero lahko z gotovostjo rečemo, da ji nihče ni ušel. Vemo, da bo ta skrivnostna gospa nekega lepega dne potrkala tudi na naša vrata. Mogoče ji bomo takrat poskušali zaradi strahu pobe gniti in se boriti za še nekaj vdihov več ali pa jo bomo morda dočakali z nasmehom na obrazu.

SMRT NE ZAPOSUJE NAŠIH MISLI

Čeprav je vprašanje smrti očitno pomembno, se z njim ne ukvarjamo preveč.

V življenju obstaja tisoče stvari, ki jih raziskujemo, o katerih se pogovarjamo, glede katerih organiziramo pomembne okrogle mize, konference, TV-oddaje. Redkokdaj pa razpravljamo o smrti. Toda od vseh stvari je ta edina, s katero se bomo

vsi soočali in na katero bi morali biti pripravljeni. Poskušajmo se spomniti, kdaj smo nazadnje poslušali ali gledali kakšno resno oddajo, ki bi nam ponujala različne poglede na to temo.

Zanimivo je tudi, da se naša kultura, ki se hvali s tolikšnim napredkom in nam podaja milijone odgovorov na vprašanja, ki jih največkrat niti ne potrebujemo, obenem toliko izogiba tej temi, ki se nas vseh dotika. Skopi odgovori, ki nam jih o vprašanju smrti podaja, pa so tako nekonkretni, protislovnini in brez prave koristi. Celo današnja akademska filozofija nas pušča na cedilu in se izogiba temu vročemu krompirju.

Verjetno je razlog ta, da že od samega začetka zanika obstoj nečesa, kar ni materialno, kar je zunaj dosega znanosti, močno omejene z materialističnimi okviri. Dober del takšne zmede izvira tudi iz strahu pred soočanjem z neizogibnostjo smrti. To ni razvidno samo na ravni posameznika, temveč celotne civilizacije. Čim bolj tonemo v materialno, večji je strah pred smrtjo. Zato nas ne čudi, da za večino ljudi, predvsem na zahodu, smrt predstavlja nekaj slabega in se običajno prikazuje z grozljivo podobo okostnjaka, ki s svojo koso ne prizanese nikomur – niti otroku, niti starcu, niti kmetu, niti papežu.

Da, materialističen pogled s svojimi odprtimi vprašanji in protislovnimi argumenti (za katere kljub temu trdi, da so "edini resnični") človeka napolni s strahom in ga popolnoma odtuji od tistega najbolj človeškega, kar nosi v sebi.

Toda, ali res z gotovostjo vemo, da se življenje konča, ko preneha delovati fizično telo, kakor nas večinoma učijo danes?

FILOZOFIJA NAS MORA NAUČITI NE LE ŽIVETI, TEMVEČ SE TUDI SOOČITI S SMRTJO

Človeška zavest hrepeni po tem, da bi spoznala sebe, da bi vedela, od kod prihajamo in kam gremo. Filozofija nam mora dati gotovost, da se življenje nadaljuje, da je smrt telesa samo prehod zavesti iz enega stanja v drugo.

NAŠ OBSTOJ TUKAJ BI BIL NESMISELN, ČE BI SE ŽIVLJENJE KONČALO S SMRTJO. ŽIVLJENJE BI BILO POTEK SAMO KRATKOTRAJEN UTRIP ZAVESTI V NESKONČNOSTI ČASA – KOT SLED METEORJA NA NOČNEM NEBU, KI SE POJAVI SAMO ZA HIPEC IN ŽE NASLEDNJI TRENUTEK IZGINE.

Vse do triumfa pozitivizma in materializma ni nihče dvomil v življenje po smrti, ta resnica je bila tako očitna notranjemu očesu. Tako so gledali skoraj vsi veliki ljudje preteklosti.

Spomnimo se samo nekaterih najbolj slavni, kot so Buda, Platon, Konfucij, Aristotel, Giordano Bruno, Einstein, Newton, Zaratustra ...

Za trenutek odmislimo materialistične koncepte in poskušajmo problem pogledati z druge perspektive. Pred nami je veliko različnih filozofskih, religijskih in mističnih sistemov, ki nam odpirajo drugačna obzorja.

Nimamo namena podati dokončnih in enoznačnih odgovorov, temveč le spodbudo, da začnemo razmišljati v širših mejah, kot so samo materialistične. Poglejmo, kakšne odgovore nam ponuja klasična filozofija, ki temelji na ideji, da je človek duhovno bitje.

NOTRANJI DOKAZI

Filozofijo bi lahko opredelili kot "umetnost" raziskovanja in ločevanja tistega, kar *je*, od tistega, kar *ni*, razločevanja med resničnim in lažnim, med večnim in minljivim. Sprejeti predstavo življenja po smrti je vprašanje vere, to pomembno temo raziskati pa je naloga filozofije. Eden od glavnih problemov pri tem je, da ni mogoče priti do trdnih merljivih dokazov, ki bi si jih pridobili s tehničnimi inštrumenti. Tudi naš razum, ki je danes omejen z materialističnimi pogledi na svet, pri tako zahtevni nalogi trči ob protislovja. Navaden razum namreč vedno dela v okvirih, ki mu jih narekujejo družba, stopnja izobrazbe, sposobnost dojemanja, prepričanja, dogme, pa tudi njegove same operativne zmožnosti.

Zato glede vprašanja nadaljevanja življenja oziroma nesmrtnosti duše potrebujemo druge instrumente raziskovanja, ki bi bili sposobni opisati to drugo resničnost enako dobro, kot nam razum opisuje našo vsakdanjo otipljivo resničnost. Filozofi govorijo o široki paleti instrumentov duše, ki jih danes zelo malo uporabljamo. Sem spadajo sposobnost abstraktnega in metafizičnega dojemanja, sposobnost velike zbranosti in povezovanja vseh parametrov, ki se navezujejo na določeno temo, sposobnost čutenja svetega, sposobnost razločevanja med večnim in minljivim, bistvenim in nebistvenim, sposobnosti enostavnosti pogleda in bistrine duha, ki sta izraza globoke inteligence, sposobnost globokega poglobljanja v temo

in opazovanja od znotraj, sposobnost uporabe logike z novimi metafizičnimi parametri itn.

Dokazi, ki jih dobimo na ta način, so bolj individualni, saj jih ni mogoče prenesti tistim, ki ne obvladujejo teh istih notranjih instrumentov. Če nimamo notranjega življenja, če ne čutimo utripa vsesplošnega življenja povsod okoli nas, bomo to idejo težko sprejeli kot resnico. Ne bomo mogli na naraven način sprejeti nesmrtnosti duše niti tega, da se življenje nadaljuje, da je vse povezano ter da vse tisto, kar je vredno in plemenito, nikoli ne izgine.

V takih primerih nam pomaga to, kar je osnova vsakega notranjega oblikovanja in rasti, in to je zaupanje. Zaupanje moralnim in duhovnim avtoritetam, ljudem, ki jih zelo spoštujemo in za katere lahko rečemo, da so naši učitelji.

ŽIVLJENJE JE LE SREDSTVO

Na vzhodu pravijo, da je treba spoznati logiko kolesa življenja, kolesa Samare, ki se neprestano obrača in zaradi katerega se nekatera bitja pojavljajo, nekatera pa odhajajo iz življenja skozi vrata smrti. Pravijo, da je življenje le sredstvo v nabiranju izkušenj, ki nam omogočajo pridobiti zavest. Da se moramo zato neprestano vračati v življenje, dokler ne dosežemo določene stopnje popolnosti in svobode.

DUH IN MATERIJA

Klasična učenja se strinjajo s tem, da naš obstoj sestavljata dve temeljni dimenziji: duh in materija. Materija je le obleka, s katero se duh ovije, ko gre v obstoj. Skozi materijo spoznavamo zakone življenja, toda sama materija ni življenje. Duh je tisti, ki ji daje obliko in življenje, ne pa obratno. Duh ni posledica bioloških procesov tako kot tudi sama oblika ne nastane naključno. Materija ni življenje, temveč je oživljena z univerzalnim življenjem, ki pa ni omejeno le na biološko razsežnost. Tisto, kar je bitje, tisto, kar smo kot ljudje, je del duhovne in ne materialne razsežnosti.

Ko se ta duhovni del loči od telesa, takrat univerzalno življenje zapusti telo in to se začne razkrajati. Nič nenavadnega – vse, kar obstaja, je enkrat prišlo v ta svet oblike in na isti način ga bo čez nekaj časa zapustilo.

ČE JE ČLOVEK DUHOVNO BITJE, POTEM MORA BOLJ SKRBETI ZA TISTO, KAR JE V NJEM VEČNO IN KAR OSTANE TUDI PO SMRTI, KOT ZA TO, KAR BO OBSTAJALO LE ZAČASNO V TEJ KRATKOTRAJNI DRAMI, KI JI OBIČAJNO PRAVIMO "ŽIVLJENJE".

Duh človeka je tako podoben igralcu, ki občasno stopa na oder tega življenja. Toda ko je igre konec, še ne pomeni, da ni več igralca, temveč je konec samo vloge, ki jo je odigral. Že jutri ga namreč čakajo nove vloge.

SMRT - ILUZIJA PRENEHANJA ŽIVLJENJA

Smrt je samo izguba fizičnega telesa ter njegove vitalne in psihične energije. Tisto bistveno, tisto kar sestavlja najpomembnejši del nas, ne more izginiti, ker fizična smrt prizadene samo naš fizični del. Naša duhovna volja, naša inteligenca, ljubezen, ki jo čutimo, zavedanje in sposobnost dojetja sveta se ne izgubijo.

Kdo nam lahko dokaže, da bo božanska iskra v nas izginila skupaj z fizičnim telesom? Kdo nam lahko zagotovi, da bodo naši ideali, naše sanje, naša zavest za vedno izginili? Vse to ima namreč svoje samostojno življenje, ki pa ne nastane kot posledica fizičnih procesov.

HIPNOS IN TANATOS

Stari Grki so govorili, da sta Tanatos in Hipnos – smrt in spanec – brata. Razlika med njima je le ta, da je smrt malo daljši spanec. V spancu se naša duša oz. zavedajoči se princip začasno umakne iz telesa, v smrti pa trajno. Tako kot se težko spomnimo svojega življenja v "sanjah", podobno se ne moremo spomniti niti svojega obstoja pred rojstvom.

Ali se naše življenje nadaljuje, ko telo spi? Očitno se, toda zavestni princip ni več v njem, temveč se je začasno potopil v podzvedno ter živi neko drugo življenje. Enako je s smrtjo, ko se duša, osvobodjena omejitev telesa, potopi v neskončni ocean duha.

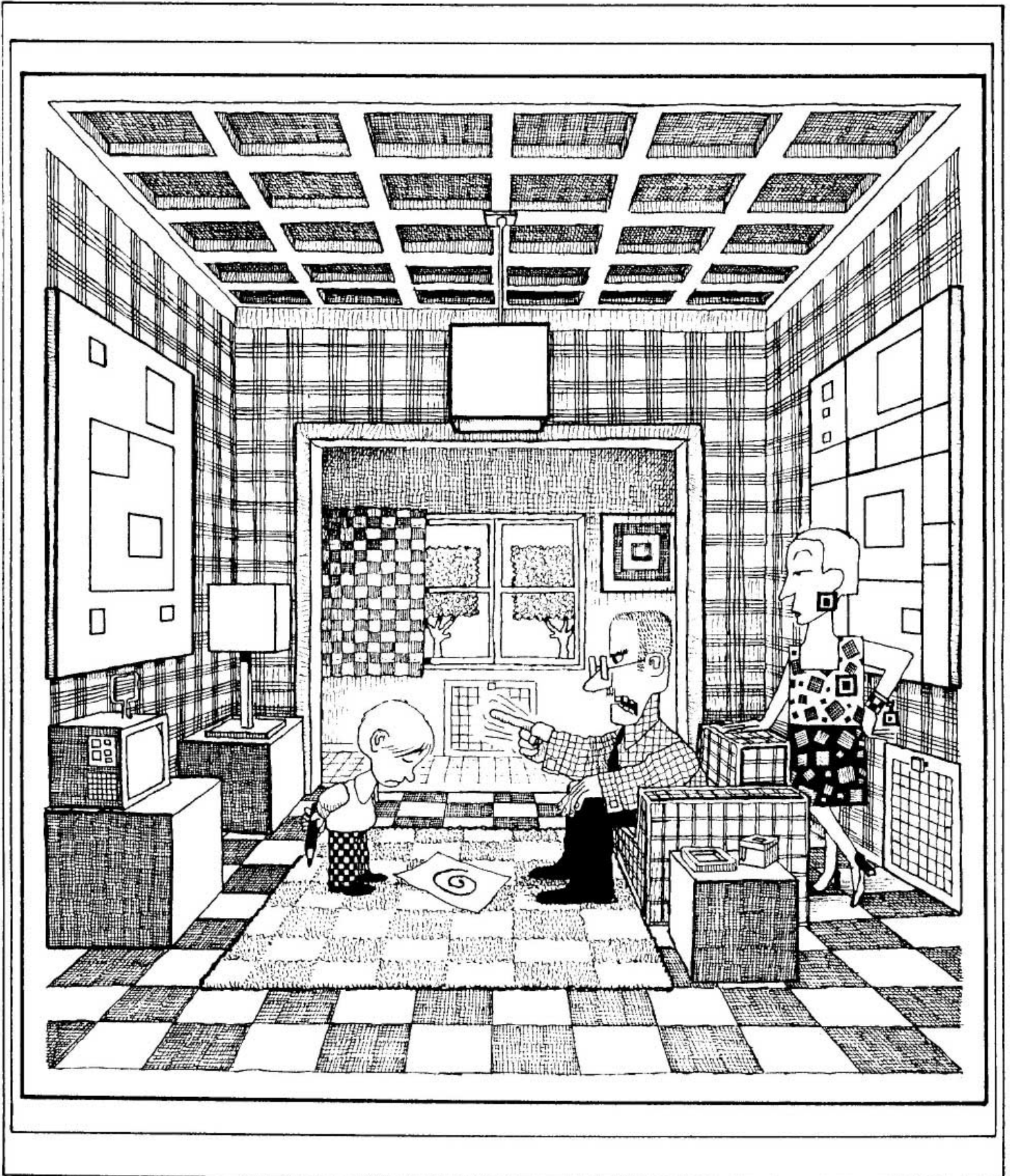
Zakaj bi nas potem morala skrbeti smrt, ki je, kakor pravijo Grki, le globlji in daljši spanec.

Nadaljevanje v naslednji številki Akropolitance.

HIPNOS IN TANATOS NOSITA DUŠO

"UOKVIRJENOST"

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec maj 2016.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

HELENA PETROVNA BLAVATSKY – ZDRUŽITEV TRADIONALNEGA ZNANJA IN SODOBNE ZNANOSTI

Predavanje

SREDA, 11. MAJ 2016 OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

KLASIČNA RETORIKA

Tečaj

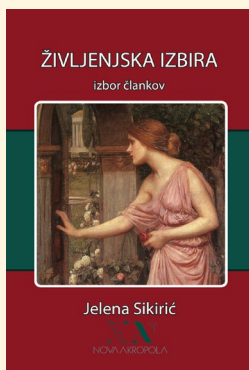
3 PONEDELJKI: 16., 23. IN 30. MAJ OD 17.30 DO 20.00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

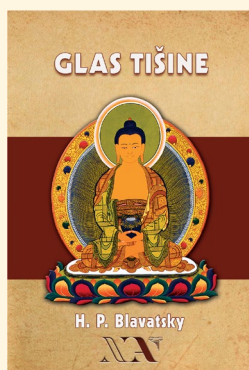
KNJIGE NOVE AKROPOLE

Knjige lahko kupite v prostorih društva.

Knjige večjega formata ali večjo količino malih knjižic pa lahko naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

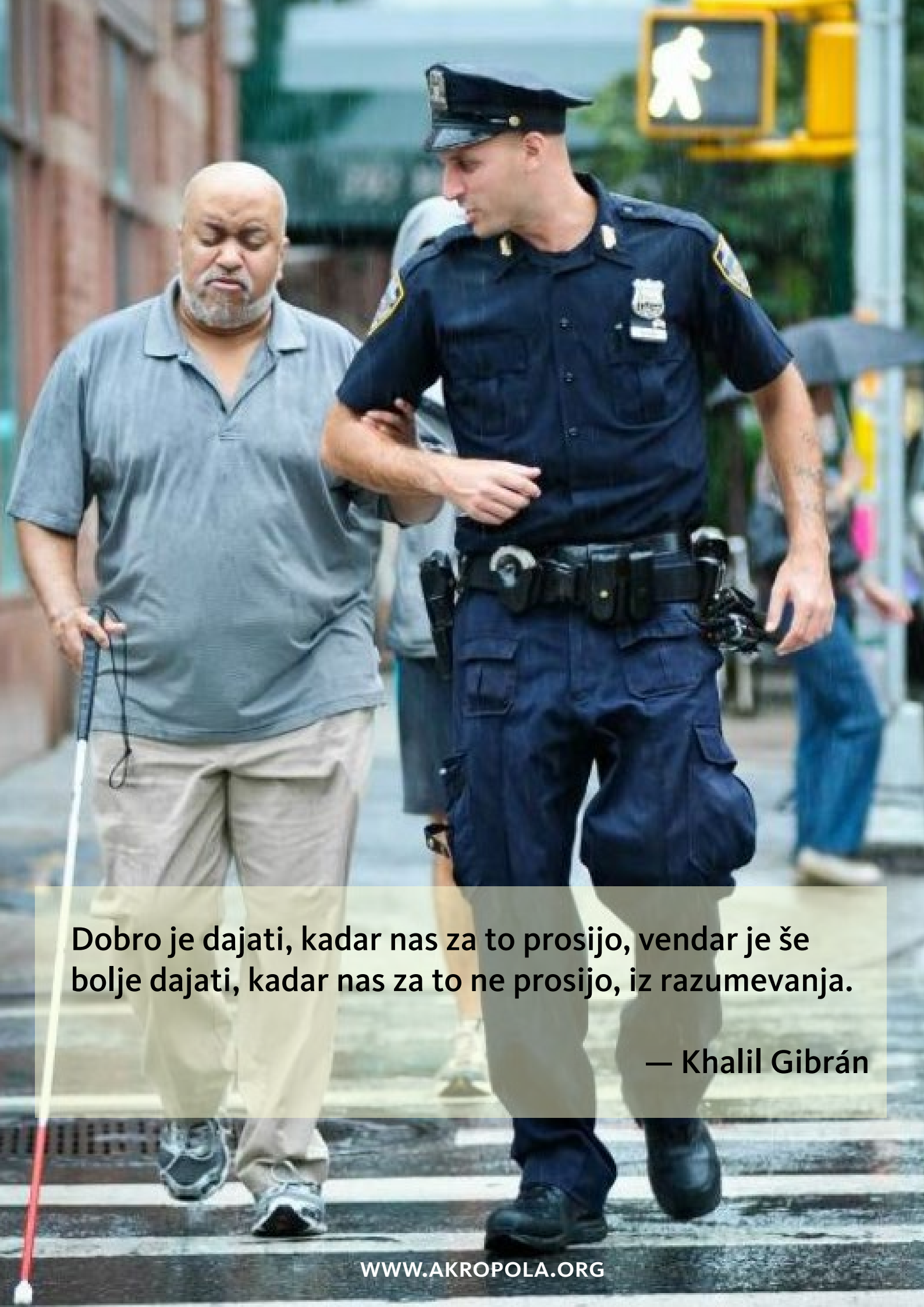
FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

Dobro je dajati, kadar nas za to prosijo, vendar je še boljše dajati, kadar nas za to ne prosijo, iz razumevanja.

— Khalil Gibrán